

COLORADO IZGANA CENENE MEHİKANSKE DELAVCE

Governer je razglasil preki sod ter poslal državno milico na južno mejo države. Zahteva, da na sladkornih nasadih delajo le domačini.

DENVER, 19. aprila. — Nocoj so bili na poti proti južni meji Colorade državni miličarji, da vsilijo ukaz gov. Ed. C. Johnsona, ki je razglasil preki sod, da se zavrne nazaj vse delavce, ki so brez sredstev, in tujezemce, ki bi hoteli prestopiti državno mejo, ki se na jugu razteza preko 360 milj.

Jutri ob dnevnem svitu bo 100 državnih miličarjev zavzemalo strateške točke na meji in izvršilo inspekcijo na vseh vlakih, avtobusih in avtomobilih, prihajajočih iz New Mexico in Oklahome. Gverner je izrazil vznemirjenost nad vsemi, da željeznice in družbe, ki lastujejo v Coloradu velike nasade sladkorne pese, nameravajo začeti na debelo uvažati "cenene delavce". Več velikih nasadnih lastnikov pa je danes obtožbo gvernerja zanikalo.

William L. Petriken, predsednik Great Western Sugar Co., pa je nocoj izjavil: "Zaposlil bom vse tozadevne delavce, kar jih je na razpolago v Coloradu, potem pa — well, ako gverner ne mara, da bi se v Coloradu pridelovalo sladkorno peso, bomo že videli, kaj se bo napravilo."

Governer je izjavil, da je zvedel, da je omenjena družba poslala agente v New Mexico in Texas, da rekrutirajo cenene mehikanske delavce za delo na coloradskih sladkornih nasadih.

Rockefellerjeve slike

V Clevelandskem umetnostnem muzeju bodo tekom Great Lakes razstave dane javnosti na ogled znamenite slike v vrednosti \$8,000,000. Svojo privatno kolekcijo umetniških slik bo poslal tudi John D. Rockefeller, jr., kar bo storil kot uslugo mestu, v katerem je bil rojen. Teh umetnin se ni še nikoli poprej razstavilo v javnosti.

Kultura

SLAVČKI

Redna mesečna seja mladinskega pevskega zbora "Slavčki" se bo vršila v torek zvečer točno ob 7. uri v navadnih prostorih. Podani bodo trimesečni račun. Vabljeni ste vsi starši, da se seje polnoštevilno udeležite. — Tajnica.

Važno naznanilo "Kantarčkov"

V torek večer točno ob 7. uri se vrši važna izvanredna seja starišev "Kantarčkov" v Slovenski Delavski Dvorani na Prince Ave. Seja je jako važna in dolžnost starišev je, da se gotovo udeležijo. Obenem prosim, da se udeležite točno, ker potem sledi seja Skupnih Mladinskih Zborov.

Stariše prosim, da opozorijo svoje "Kantarčke", da vrnejo vse prodane listke za 14. junija, v petek dne 24. aprila, da se potem določijo kandidate in kandidatkinje za kontest.

OTROCI SO ŽRTVE SUPER-PATRIJOTIZMA

NORTHAMPTON, 19. aprila. — Včeraj so bili na tukajšnjem mladinskem sodišču trije otroci, dva brata in njih sestra, stari 6 do 9 let, spoznani krivim državnim postavam, ki zahteva od otrok, da salutirajo ameriški zastavi, ter poslani v poboljševalnico. Oče otrok je farmer Ignac Opicelouski, ki pripada neki verski sekti, ki svojim vladnam prepoveduje čaščenje vseh znamenj posvetne oblasti. Sodnik je očeta obsodil na \$40 globe, ta pa je proti obsodbi vložil ugovor ter bo njegov slučaj v juniju prišel na zaslišanje pred višjim sodiščem.

General z metlo

DUNAJ, — Tu se je pred kratkim dogodil incident, ki je na prvi pogled komičen, ampak ni brez resnega ozadja. Pokazal je, kako se je v enem slučaju skrivilo avstrijski klerofasistični režim, ki sili odlične socijaliste, da pometajo ulice, kadar socijalisti po njih raztrosijo propagandne letake. Mož, kateremu se je to posrečilo, je major general Koerner, ki je po odlični karjeri v avstro-ogrski armadi postal član soc. stranke. Dekret, katerega je podpisal pokojni kancelar Dollfuss, z namenom, da se pospešuje monarhistično propagando, je dal vseni živšim avstro-ogrskim oficirjem pravico, da nosijo svoje uniforme, kadarkoli želijo. Generalu Koernerju je bilo te dni ukazano, da se prijavi pri policiji z metlo in gre pometati ulice, kjer je bilo raztresenih na tisoče soc. letakov. General se je prijavi z metlo kot mu je bilo ukazano, ampak obleden je bil v paradno generalsko uniformo z vsemi medaljami in odlikovanji na prsih. Dunajski policijski komisar se je močno razsrdil, češ, da general nima pravice nositi uniforme, toda Koerner je komisarju pomolil pred nos Dollfussov dekret in s tem je bila afera zaključena. Policija je prišla do zaključka, da bi monarhistična stvar trpela na ugledu, če bi se videlo generala v cesarsko-kraljevi uniformi pometati ulice. Koernerja se je torej oprostilo te naloge in poslalo domov.

Smrt rojaka

Po dolgi in mučni bolezni je preminul v soboto zvečer ob 9:45 v mestni bolnišnici John Miklič, stanujoč na 42 12 Cyril Ave. Doma je bil iz vasi Cesta od št. Vida pri Stični na Dolenjskem. Pokojni je bil star 74 let in v Ameriko je prišel drugič pred 35 leti. Tukaj zapušač žalujočo soprogo, sinova Johna in Josepha, hčere Josephine, Cecilijo in Agnes sestro Rozi Kralj, v stari domovini pa sestro Franciško Strmec in še več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob 8:15 iz pogrebnega zavoda Stepanek in Sin na Clark Ave, ter na Calvary pokopališče. Spadal je k družstvu "Nanos" št. 264, SNPJ. Bodi mu lahka tuja zemlja!

Mati dr. Archa umrla

Dr. J. F. Arch, vrh. zdravnik SSPZ in JSKJ, telefonično sporoča iz Pittsburgha, Pa., žalostno vest, da je v Mun Runu, Pa. umrla njegova mati. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj. Podrobneje poročilo bo objavljeno pozneje. Naj pokojna pionirka v miru počiva, prizadetim pa naše sožalje!

9 ubitih v izgredih v Palestini

JAFFA, Palestina, 19. aprila. — V bojih med Židi in Arabci in s policijo, ki so izbruhnili nocoj, je bilo ubitih sedem Židov in dva Arabca. V tem mestu so Arabci v večini, dočim žive v bližnjem mestu Tel-Aviv samo Židje. Oblasti so v obeh mestih odredile, da morajo prebivalci tekom prihodnjih 19 ur ostati na svojih domih Ranjenih je bilo v izgredih 39 Židov in 15. Arabcev in sežganih je bilo več avtomobilov.

Nocoj so židovski in arabski bojovníki taborili na nasprotnih straneh meje med mestom in vmes je bila policija, da prepreči nadaljne boje. Vse židovske trgovine v Jaffi so zaprte in ustavljen je ves promet med mestoma.

Židovska telegrafska agencija javlja, da sta bila oba Arabca ustreljena od britske policije v silobranu. Večina židovskih žrtev je bila ranjena z noži.

CLANI UGRABITELJSKE TOLPE ZAJETI

WASHINGTON, 18. aprila. — J. Edgar Hoover, načelnik zveznih tajnih agentov, je danes naznanil, da se je zajelo tri člane, Karpis ugrabiteljske tolpe, ki so leta 1933 v St. Paulu pomagali pri ugrabljenju Williama A. Hamma, bogatega pivovarja, ter ga spustili na svobodo šele, ko so dobili \$100,000 odkupnine. Med aretiranci je tudi poštni mojster Edward C. Bartholmey iz Bensenville, Ill., ostala dva pa sta Charles J. Fitzgerald, ki je bil prijel v Los Angelesu, in Jack Pfeiffer, ki je bil aretiran v St. Paulu. Bensenville je predmestje Chicaga, 14 milj zapadno od mesta.

RESTAVRACIJSKI MAGNAT UBIT V NESREČI

JOHNSTOWN, Pa., 19. aprila. — Danes sta se smrtno ponesrečila z aeroplanom Frederick H. Harvey, podpredsednik firme istega imena, ki obratuje verigo restavracij na železniških kolodvorih, ter njegova žena Elizabeth, stara 31 let. Harvey je pilotiral svoj aeroplan, ki je tresel v Allegheny gorovju na zemljo in so ga takoj objeli plameni. Trupli dvojice sta bili tako sežgani, da ju skoro ni bilo mogoče spoznati. Dvojica je živel v Kansas Cityju. Mrs. Harvey se je baš včeraj vrnila iz Evrope in njen mož je prišel v New York ponjo, da jo z aeroplanom pelje domov.

Primanjkljaj odkrit

Pred nekaj dnevi se je v uradu mestne elektrarne odkrilo primanjkljaj v znesku \$1,000, nakar je župan Burton takoj poklical državne pregledovalce, da pregledajo vse finančno poslovanje mestne elektrarne kot tudi pri vodovodu. Odkrilo se je več slučajev, v katerih se denarja, ki je bil plačan za mestno elektriko, ni vknjižilo.

Članstvo SNPJ

Članstvu SNPJ se naznanja, da bo nocoj navzoč v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd., Fred Vider, glavni tajnik SNPJ, ko se bo ustanovilo novo žensko društvo. Članstvo se pozivlja, da se udeležijo ustanovne seje.

Zavasky's Hardware

Zavasky's Hardware, 6011 St. Clair Ave., ima posebnosti ta teden v barvah in semenih.

ANGLEŠKO DELAVSTVO PROTI KREDITOM NEMČIJI

NEW YORK, N. Y. — Herbert Morrison, član angleškega parlamenta in predsednik londonskega mestnega sveta, je ob svojem prihodu v New York izjavil, da se bo angleška delavska stranka borila z vsemi močmi proti temu, da bi nacijska Nemčija dobila kaka posojila od Anglije. "Naloga angleškega naroda ni, da bi podpirala tiranski režim kot je Hitlerjev," je izjavil Morrison. "Ako to storijo angleški kapitalisti — in zmožni so tega — bodo to storili na svojo lastno riziko, in delavska vlada, ki utegne priti v bodočnosti na krmilo, ne bo niti z mezinem zganila, da jim pomaga njih denar dobiti nazaj, ako ga ne bodo mogli iztirjati."

Morrison je izjavil, da bo angleška Labor Party še naprej delovala za varnost evropskega miru na podlagi kolektivne akcije potom Lige narodov.

Nesreča v zapuščinem zlatem rudniku

Trije možje zajeti v zapuščinem zlatem rudniku. Eden je že umrl.

MOOSE RIVER, Nova Scotia, Kanada, 20. aprila. — Pred tednom dni se je v tukajšnjem zapuščinem zlatem rudniku pripetila nesreča, ko je zasulo tri možje, ko so pregledovali zapuščeni rudnik. Rešilno moštvo se ves čas od tedaj bori, da bi napravilo pot do njih, toda potem dvoplačne cevi, s katero se je končno napravilo stiko s ponesrečenimi, se je danes zvedelo, da je eden od trojice, advokat Herman B. Margill, umrl. Ostala dva moža sta dr. D. E. Robertson, odličen zdravnik, in Alfred Scalding. Ona dva poročata, da sta sposobna vzdržati pod zemljo še deset ur.

Reševalno delo je zelo počasno in mučno, ker neodprto skalovje se je pri odkopavanju že ponovno zrušilo ter pri tem ogrozilo tudi reševalno moštvo.

Ko se je včeraj napravilo stiko s ponesrečenimi možmi s pomočjo dvoplačne cevi, se je prvič definitivno dognalo, da so še živi. Ženi dveh žrtev sta klečali v blatu ter plaakli ko sta čuli glas svojih mož. Skozi cev se je žrtvam poslalo zdravila, ročne električne svetilke, hrano in gumijaste plašče. Reševalci so rekli, da bodo na ta način lahko možje držali pri življenju, ako bo treba, skozi šest mesecev. Tem večja pobitost pa je zavladala med reševalci danes zjutraj, ko je iz globočine prišlo sporočilo, da je eden izmed trojice že umrl.

Rudniški inženir, ki vodi rešilno akcijo, je včeraj rekel, da bo vzele še najmanj dvanaest ur, predno se bo odstranilo dvajset čevljev skalovja, za katerim so zajeti ponesrečenci.

FAŠISTI GROZIJO DELAVSKEMU VODITELJU

LONDON, 19. aprila. — Na svetovni konferenci nesektarijskega protinacijskega sveta je bilo danes poročano da je Sir Walter M. Citrine, tajnik Britskega strokovno-unjskega kongresa, prejel več anonimnih pism, v katerih se mu je zagrozilo s smrtjo.

"Lovci na rdečkarje" ožigosani v pridigi

Včeraj je govoril pred "Community Religious Hour" v avdiogledališki dvorani v Public avditoriju Rev. Neil J. Crawford, pastor West Boulevard Christien cerkve, ki je udaril po "super-patrijotih", municijskih magnatih in "lovcih na rdečkarje". Z imenom je navedel organizacije, ki se danes pod pretevo patriotizma na vse načine prizadevajo, da bi slaherno osebo in organizacijo, ki se hori za pravice ljudstva, razglasi kot "nevarnost" za deželo. Ta lažni-patriotske organizacije so: American Liberty League, Crusaders, Minute men and Women of Today, Sentinels of the Republic, Southern Committee to Uphold the Constitution, Farmers Independent Council, Pennsylvania Protective Association National Economy League in New York State Economic Council.

Dokazano je, da vse te organizacije dobivajo podporo od najbolj reakcionarnih industrijskih magnatov kot Grenee in Lammond du Pont, Alfred P. Sloan in E. T. Weir.

"Naši moderni super-patrijoti so taki kot nekateri naši moderni teologi," je rekel Rev. Crawford. "Oni poznajo razliko med Bogom in hudim, ampak so tako zmešani, da ne vedo, kdo je kdo. Municijski fabrikanti ne vedo, kaj pomeni patriotizem. Oni niso v vojni nič žrtvovali, temveč so v njej želi dobičke. Naši fantje, ki so bili poslani na Francosko, so bili prevarani, ampak municijski interesi so dobili, kar so pričakovali. Vojna je bila njih raket in so to prav dobro vedeli. "Rdeče zarote" o katerih se toliko kriči, v Ameriki sploh ni, imamo pa "Črno zaroto", katere sedež je v Wilmingtonu, Del. (Dom du Pontov)

Organizacije, katere podpirajo municijski tovarnarji, so nasprotno vsemu, kar je bilo drago pulgrimskim očetom (prvini helim naseljencem v Ameriki), Washingtonu, Jeffersonu in Lincolnu. Noben pravi patrijot ne more mirovati, dokler ti piratje ne nehažo onečaščati ameriško zastavo s tem, da jo razobežajo nad ladjami piratstva v imenu patrijotizma. Prvi patrijot se bori za odpravo bede in zločinstva, za hranitev naravnih virov, za povečanje izobraževalnih priložnosti in za obrambo osebne in splošne svobode."

FRANCOSKA OBTOŽBA PROTI NEMČIJI

PARIZ, 19. aprila. — Francoski vladni krogi so danes prišli na dan z obtožbo proti Nemčiji, da tajno gradi mornariško bazo na nekem portugalskem otoku ob zapadni afriški obali. Ne ka nemška družba opremija Nissagos otoke kot bazo za podmarnine in hidroplane ter skuša otok kupiti od Portugalske, prvi francoska vlada.

Francosko mornariško ministvo je prepričano, da dotična firma deluje po naročilu nemške vlade, ki hoče imeti mornariško bazo kot del načrta, da se bo hitro udarilo transporte vojaštva in surovin iz francoskih kolonij, ako med Nemčijo in Francijo izbruhne vojna.

BERLIN, 19. aprila. — Uradniki Cameroon železnice so nocoj izjavili, da ima ista nasade na enem izmed 30 Bissagos otokov. Izrazili so upanje, da nekoč kupijo ves otok, da pa se ni podvzelo za to še nobenih korakov.

ZAHTEVA PROSTO RO-KO GLEDE RELIFA

WASHINGTON, 18. aprila. — Predsednik Roosevelt je včeraj na konferenci s časniki izjavil da se bo odločno boril proti zahtevi, katere se je pojavila v kongresu, da bi se namreč vlado prisililo, da mora \$700,000,000 od svote \$1,500,000,000, ki se ima prihodnje fiskalno leto določiti za relifna dela, porabiti za javna dela. Predsednik je rekel, da je povsem jasno, da če se tej zahtevi ugoditi in se relifni denar porabi za javne gradnje večjega kalibra, se bo moglo zaposliti manj ljudi kot pa jih je mogoče pri manjših WPA projektih manjšega tipa.

Proslava 'Comrades'

V soboto in včeraj se je vršila v S. N. Domu proslava 10-letnice društva "Comrades", št. 566 S. N. P. J., ki je na čeli črti izvrstno izpadla. Spodnja dvorana je bila za banket lepo okrašena in vse mize so bile zasedene z gosti od blizu in daleč. Med drugimi sta bila navzoča gl. tajnik Fred Vider in pomožni urednik "Prosvete", Louis Beniger. Pogovorih se je vršilo rajanje do zgodnjih jutranjih ur. Včeraj popoldne so "Comrades" podali obširen in zanimiv program v avditoriju Doma, pri katerem so sodelovali najboljši domači talenti, pevci in igralci, vmes pa so nastopili razni govorniki. Zvečer je bila proslava zaključila z gala-plesom, pri katerem se je v velikem avditoriju trlo ljudi. "Comrades" so pokazali, da so pionirji in so lahko ponosni na proslavo svojega 10-letnega jubileja.

Francija in Anglija v sporazumu?

ZENEVA, 19. aprila. — Glasom poročil iz zanesljivih virov, sta Anglija in Francija, ki sta dolgo v nesoglasju radi italijansko- abesinskega konflikta, končno dosegli sporazum, ki določa, da se nima razmotrivati nobenih novih sankcij proti Italiji, dokler se ne završijo francoske parlamentarne volitve v maju.

Kot se razume, je Francija pristala na to, da sedanje sankcije proti Italiji ostanejo polnočne, ko je Anglija v zameno obljubila podpirati nedavni francoski predlog za nov sistem varnosti pred vojno v Evropi.

Miller za Daveyja

Bivši clevelandski župan Ray T. Miller je sinoči imel pred nekimi demokratskim klubom govor, v katerem je na vse pretego hvalil gvernerja Daveyja ter mu obljubil vso pomoč v boju za ponovno nominacijo. Proti Daveyju kot znano kandidira kongresman Stephen Young, ki je pristal new-dealerskega krila demokratske stranke, ki je v Ohio, in zlasti v Clevelandu, na čeli črti razklana. Na istern shodu je govoril tudi šerif John Sulzman, ki kandidira proti Martin L. Sweeneyju. Rekel je: "Jaz sem tako gotov, da pojdem v kongres, kakor vem, da sem en dan star."

Avtna nesreča

Sinoči se je na Grovewood Ave. neki avto zaletel v avtomobil, katerega je vozil Louis Florjančič in je bila z njim tudi njegova soproga Stephie. Florjančiču je v koliziji zlomilo par reber, žena pa je dobila praske in tudi njun avto je poškodovan.

ARMADA V CAPAH ČAKA SOVRAŽNIKA V ADDIS ABABI

Ljudstvo v paniki beži iz mesta, medtem ko se Italijani bližajo. Drugi prisegajo, da se bodo borili.

ADDIS ABABA, 20. aprila. — Vlada je poslala proti severu zaloge dinamita, da se razbije mostove in razstreli gorske prelaze na cesti iz Dessye, po kateri prodira italijanska vojska proti glavnemu mestu Abesinije. Narod tukaj je v paniki in kot o-mamljen beži na vse strani, predno dosepejo Italijani. Motorni transporti ropotajo brez pretranka skozi ulice, normalno življenje je ukinjeno.

Cesta iz Dessye je natrpana z motornimi trucki s fronte in raztrganimi begunci iz abesinske armade.

Tujezemci raznih narodnosti oblegajo britsko poslanstvo, ki je tako zgrajeno, da je varno pred bombnimi napadi, ter prosijo, da se jih sprejme v zavetje. Ameriški zastopnik Engert je Amerikancem ukazal, da tani iščejo protekcijo, ako bo nastala potreba.

Vlada še ni povsem obupala. (Dalje na z. str.)

ROOSEVELTOV OSEBNI TAJNIK UMRL

WASHINGTON, 19. aprila. — Včeraj je nenadoma umrl za srčno boleznijo McHenry Howe, ki je bil tajnik in dolgoletni političen svetovalec predsednika Roosevelta. Umrl je med spanjem. Aktivne službe ni več opravljal že več mesecev.

TRAGEDIJA DELAVCA V ČIKASKEM PARKU

CHICAGO, 19. aprila. — John Prochut, star 38 let, brezposeln delavec, ki je uposljen pri WPA, je danes prišel v Humbolt park ter vpričil več sto ljudi nastavitil revolver na sence, potem pa si je po par trenutkih obtavljanja, medtem ko je prestrašena množica apelirala nanj, da se premislil, poslal kroglo v glavo. Njegov 16 letni sin je povedal policiji, da je bil oče obupan radi finančnih razmer.

Naši državljani

Pretekli teden so bili na zvezni sodnji v Clevelandu sprejeti v ameriško državljanstvo sledeči naši ljudje: Antonija Krečić, Maks Černel, Peter Ličen, Jenie Škerlj, Ana Suban, Mary Hiti, Andrej Raby, Karl Flak, John Hanisch, Ana Bruder, Fr. Škočaj, Helena Richel, Frank Zakrajšek, Ludvik Zajc, Jos. Laušin, John Cvek, Vincent Erčić, Mary Zore, Ignac Valtar, Anna Grajs, Vladimir Walter, John Keglovich, Mary Gurkin, Louise Urajnar, Slavko Brudič, Mary Skiljan, Kristina Urh, Antonija Alič. Vsem naše čestitke!

Generalni štrajk?

V Coshoctonu, O., grozijo vse delavske unije odrediti stavko, ko se je zvedelo, da bo Indianapolis Glove Co. v pondeljek poskusila s stavkolomci obrat v tovarni, kjer so unjski delavci na stavki. Za generalni štrajk se je v takem slučaju izrekli vseh 36 unij v Coshocton okraju.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUB. CO.
 6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
 za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
 Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
 za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
 Za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
 za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
 za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
 Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

RAZVOJ NEMŠKO-FRANCOSKIH ODNOSAJEV

Ob veliki napetosti, ki jo je povzročila v Evropi hitlerjanska Nemčija, je dobro, da podamo kratek zgodovinski pregled, ki pravilno osvetljuje nemški imperializem in samoobrambo francoske demokracije, hkrati pa da tudi slutiti, kako se bo končal najnovejši spor, če se bo reševal po vzgledu dosedanjih diplomatskih konferenc. Razlika pri sedanjem sporu je ta, da so postali Francozi samozavestnejši in se ne vdajajo več tako namam v angleško diplomacijo.

1870 l. je Nemčija izzvala vojno s Francijo in jo premagala. V tej vojni ni bila poškodovana niti ena nemška hiša, vendar je Bismarck naložil 5 milijard zlatih frankov vojne odškodnine in nemška vojska je imela zasedene nekatere francoske pokrajine, dokler ni Francija plačala zadnjega franka.

Od 1914 do 1918 leta je bila nemška vojska v Belgiji in na francoskem ozemlju in je hotela zagospodariti vsej Evropi tja do Carigrada.

Končno je vojno izgubila in junija 1919 leta podpisala versajsko mirovno pogodbo. Ta pogodba je predvidevala 15-letno zasedbo Porenja in Posarja po mednarodnih četah.

1920 leta je konferenca v Spa določila, da sme nemška vojska šteti samo 100.000 mož.

Januarja 1921 se je določila višina vojne odškodnine, ki jo ima plačati Nemčija: 226 milijard mark in 12% nemškega izvoza do leta 1936.

Pomladi 1921 leta so ententine čete zasedle Dusseldorf in Duisburg, ker se je Nemčija branila izpolnjevanju obveznosti.

5. maja 1921 leta je bil proglašen takozvani londonski ultimatum: Nemčija mora priznati 132 milijard vojne odškodnine, če ne, se zasede celo Porurje. Nemški parlament je sprejel zahtevo na znano. Nemčija je pa potem spet hotela nove stvari in zato je prišlo 10. januarja 1923 do zasedbe Porurja. Pri tem angleške čete niso sodelovale.

Nemčija tudi potem ni hotela izpolniti obveznosti, temveč je odgovorila na zasedbo s "pasivnim odporom" in z razvrednotenjem svojega denarja.

Po dolgotrajnih pogajanjih je prišlo do Dawesovega načrta 9. aprila 1924. Določil se je nov način plačevanja vojne odškodnine in francoske in belgijske čete so zapustile Porurje v 1925 letu.

Po angleškem prizadevanju je prišlo do lokarnske konference, kjer se je sklenila lokarnska pogodba 15. oktobra 1925. Nato so začele francosko-belgijske čete zapuščati Porenje.

10. septembra 1926 leta so sprejeli Nemčijo v zvezo narodov.

7. junija 1929 leta so sprejeli takozvan Youngov načrt, ki je spet zmanjšal in olajšal nemška plačila. Francoske čete so zapustile vse Porenje, ostal je le porenski pas, ki ga Nemčija ne sme vojaško zasesti in utrjevati.

13. januarja 1935 leta je tudi Posar-

(Dalje v 6. koloni.)

Koncert "Delavca" V spomin zaslužnih bratov v Italiji

Končno nas je obiskala lepa pomlad in po tej hudi zimi smo si jo že želeli. Da pa ni zima odšla kar tako proč od nas, dokazuje pestri program "Delavca", ki se je pridno učil celo zimo za svoj spomladanski koncert, katerega priredi v nedeljo 26. aprila ob 3. uri popoldne v Slovenski Delavski dvorani na Prince Ave. in 109 St. Priznanje gre vsem našim pevcem in pevkom, ki so tako redno hodili na pevške vaje in se potrudili da izpolnijo točno svojo delo. Dosti ur časa se žrtvuje za stvar predno jo lahko postavi na oder in vse se z veseljem stori, edino plačilo za ves trud pa je uspeh na dan prireditve. Če pa uspeha ni, je nadaljnjo delo nemogoče. Kdor spada h kulturnim društvom najbolje ve koliko je treba žrtvovati dela in vsega predno nekaj pokažemo. Torej cenjeni ljubitelji slovenske pesmi naši sodrugi in somišljeniki iz Clevelanda in okolice prijazno vas vabim v imenu "Delavca" da nas posetite v obilnem številu in s tem poplačate naš trud in delo. Pridite ker vam ne bo žal in pomagajte še za bodočo obstoj. Program je tako obširen in vstopnina je samo 40c, samo k plesu pa 25c.

Prvi del koncerta je izbran z lepimi koncertnimi pesmimi, katere poje "Delavec" v mešanem, moškem in ženskem zboru, dalje kvarteti, dueti in solo. Zraven pa sodeluje poznani soc. zbor "Zarja". Drugi del programa je pa veseli operni prizor "Ivanova ženitev" v katerem nastopijo dobro poznane Delavčeve moči. V vlogah nastopijo: oskrbnik, Jos. Lever, ml., Micika nje-gova hči, Rose Lukač, Ivan, ženin, Fr. Siskovic; Ivanov oče, J. Zadnik, vaščanke, Ana Znebel, in Kristina Siskovic, posredovalec. J. Grica in zbor. Na klavir bo spremljal vse točke naš zborovodja J. V. Krabec. Torej ne zamudite tega obširnega programa in nas posetite in napolnite dvorano do zadnjega kotička. Za ples bo skrbelo dobro poznana Barbičeva godba, kar se pa tiče jedi in pijače bo pa dobro postregel za to pripravljene odbor. Na svidenje v nedeljo 26. aprila in še dvakrat kličem: dobrodošli vsi v krog "Delavca"!

Kristina Siskovic

Zopet nekaj

Euclid, O.

Star pregovor pravi: "Kdor jezika špara, kruha strada". — Jaz pa ne šparam jezika, ne časopisov, ne urednikov. Saj zato pa pisarim, ker z jezikom ne bi mogel toliko narediti kot lahko naredim s par vrsticami. (Rad bi vedel kako so kaj zadovoljni z menoj v uredništvu, vem, da so me sili do grla.) Pa, dosti te resnobe, pa s šalo na dan. Ne bom se preveč zavlekel na dolgo in široko, ker vsak ki bo videl ta dopis bo dejal, "Zopet vabi na veselico, igrati ali kaj slinčnega". Jaz bom pa potrdil, pogruntali ste. Pa naj bo. Društvo "Napredek" št. 132, JSJK priredi veselico 25. aprila v Slov. Društvenem Domu na Recher Ave. — Godba bo tako na glas trobila, da se bo slišalo na East 200 St., saj ste že slišali Jankovih orkester. Vstopnina v predprodaji je 25 centov.

Skoda, da ni društvo "Napredek" prvo, da bi rabilo novo baro in spodnje prostore, pa kakor veste je bila veselica premeščena zaradi važnih vzrokov. Tako bi lahko bili prvi, samo jaz ne bi hotel hiti, ker sem slišal, da bo prvi kozarec pri novi bari precej slan. Torej ne pozabite 25. aprila v Slovenskem Društvenem Domu.

NEW YORK —

Udruženje za obrambo Jugoslovanov v Italiji, organizacija obstoječa iz delegatov slovenskih, hrvatskih in srbskih društev v New Yorku in okolici, priredi veliki koncert v New Yorku v soboto dne 23. maja t. l. v Arlington Hall (Poljskem Narodnem Domu), 23 St. Mark's Place, Manhattan.

Na tem koncertu bodo sodelovala vsa pevska društva in razni odlični umetniki, pevci in glasbeniki, radi česar se obeta, da bo ta koncert eden izmed najpomembnejših v zadnjih letih. Vsa društva v New Yorku in okolici se naprošajo, da si zabeležijo zgornji datum, ter da uredijo po možnosti svoje prireditve tako, da ne padejo na isti dan.

Koncert je posvečen zaslužnim bratom v Italiji, ki — kakor se poroča z raznih strani, sledijo z velikim zanimanjem in zahvalnostjo delovanju ameriških Jugoslovanov v njihovo korist. — *Defense Alliance for Yugoslav in Italy.*

Praznoverni obtoženc

Pred 13. pariškim kazenskim sodiščem bi se moral v petek 13. marca zagovarjati neki Lannoy, ki je znal s čudovito spretnostjo vlamljati in pleniti posebno po trgovinah optikov. Ko ga je predsednik sodišča pozval k odgovoru na prva vprašanja, je mož mrmral samo nerazumljive besede predse. Predsednik ga je pozval, naj vendar glasneje govori, a ko je Lannoy na naslednje vprašanje odgovoril prav tako tiho in nerazumljivo, ga je vprašal, kje ga prav za prav čeljust žuli.

Nato Lannoy: "Imel bi veliko prošnjo do vas . . ." — "Kakšno?" — Da bi me sodili na drug dan, kajti danes je petek in še 13 povrh . . ." — Kakšno zvezo pa ima to z razpuro?" — "O, mnogo, jaz sem namreč zelo praznovoren," je odgovoril Lannoy in videti je bilo, da ga tare strah. Sodni predsednik Mongin je znan po svoji izredni milosti, vendar se v tem primeru ni dal omehčati. In tako je bil Lannoy v petek 13. marca obsojen na tri mesece ječe in 100 frankov globe.

Iz stare domovine

Pršni koš mu je zdrobilo

Včeraj jutraj se je v Melju pripetila usodna nesreča. 25 letnemu vozniku Ferdinandu Kranerju so se splašili konji in voz ga je pritisnil s tako močjo ob zid, da je obležal s strtim prsnim košem. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

Selitev ptic

Se mnoge skrivnosti se držijo ptičjih potovanj in kar vemo o tem, je prav za prav malo, čeprav je tudi ta malenkost delo mnogih možganov. Je pa umljivo, da zadeva ta košček biologije na posebne težave. Če vidimo nad kakšnim krajem jato lastovk, ki se vračajo domov čez eno uro pa jo nazivajo nad kakšnim drugim krajem: kdo bi mogel z gotovostjo povedati, da so to iste, lastovke in celo iste, ki so nas zapustile v pretekli jeseni? Res je težko identificirati ptice, ki jih opazujemo. To težavo so poskusili premagati z obročkanjem.

Bilo je l. 1899, ko je neki

gimnazijski profesor Mortensen lovil štokrlje, race in morske ptice ter jih opremil z oštevilčenimi obročki na nogah. Iz teh obročkov je bilo mogoče pozneje identificirati ujete ptice in znanost uporablja to metodo prav za na veliko. Tako je neka ornitološka družba v zadnjih letih obročkala več nego 32 tisoč ptic. Od teh so pozneje ujeli seveda le 800 ptic. To ni dosti, vendar omogoča marsikakšne sklepe. Danes vemo, da se lastovke v resnici pogostoma vračajo v stara gnezda, precej dobro smo tudi poučeni o stalnih poteh, ki jih uporabljajo tičje selivke. S poskusi obročkavanja je bilo mogoče ugotoviti, da se ptičje vrste v različnih ozemljih vedejo različno, toda vsaka posamezna vrsta določenega ozemlja živi po nekem zakonu, ki velja za vse pripadnice te vrste in ki se podružuje od roda v rod.

V domovini cvete v ptičjem ljudstvu ljubezen. Gradi si gnezda in vzreja svoje mladiče. Toda na potovanju velja drug red. Za ščinkovce vemo n. pr., da potujejo samci s samci in samice s samicami, kar vodi gotovo hitreje do cilja, čeprav opažamo pri ptičjih selitvah tudi marsikaj, kar ni smoteno. Tako potuje neka vrsta jutlandskih rac vzdolž nemške in francoske obale ter okrog Pirenejskega polotoka, da dospe do Jadranskega morja, to se pravi 8000 km namesto 3000 kilometrov bi znašala ravna črta. Zdi se pa tudi, da ima v takšnih primerih vprašanje prehrane odločilen vpliv. Vsekako je znano o galebih, da sledijo ribjim tropom in da jih ovinki nekoliko tisoč kilometrov pri tem nič ne motijo.

O evropskih štokrljah, ki jih ornitologi najraje obročkajo, je znano, da imajo svoja prezimovališča v Severni Indiji in Afriki, kamor dospojo po dveh poteh, jugozapadni in jugovzhodni smeri. Na svojih potovanjih se izogibajo visokih gor in se vedno vračajo v svoje stare kraje. Le mlade živali se v drugem letu svoje starosti rajši potepajo, ako postanejo po drugem letu godne za družinsko življenje, se vračajo v staro domovino in žive v njej, kakor so živeli njih predniki. Prave svetovne potovalke med ptičami so polarne lastovke. Sedem stopinj od Severnega tečaja je Cook našel gnezdo teh živali. Ko njih mladiči odrasejo, tedaj se odpravijo na svetovno potovanje do drugega tečaja — 33.000 km zračne črte je vmes. Doslej še ne vemo, kakšno pot si izberejo za ta ogromni polet in da-li jo uporabljajo tudi na povratku.

Vsaka ptičja vrsta se dvigne drugače k selitvi. Nekatere se vijejo v višino v zavojih, druge ostavljajo zemljo kakor balon, skoraj vse pa izginejo kmalu v modrino, tako da jih ne opaziš niti z daljnogledom. Pri tem pa ne letijo bogve kako visoko. Iz pripovedovanja letalcev bi bilo sklepajati, da je 40 m v splošnem gornja meja ptičjih potovalk. Poskusili so tudi ptičje jate zasledovati z letali, pa ta metoda se ni obnesla, kajti letala so prehitra, ptice pa letijo povprečno z brzino 80 do 70 km na uro. Le nekaterim ptičjim vrstam, kakor škorcem, se bolj mudi. Bržkone letijo tudi le po nekoliko ur na dan. Verjetno je, da so na povratku hitreje. O tem, kaj jih žene na potovanje, znanost še ni izrekla črne besede. Pomanjkanje hrane in mraz gotovo nista glavna vzroka, saj se večina ptic seli iz naših krajev, ko je še toplo in dovolj hrane. Mlade ptice pobegnejo pa celo mesec dni ali

"Moj fant je res vzoren mladenci; on ne kaditi niti ne pije, in nikoli še nisem slišala kletve iz njegovih ust!" je rekla mladenka.

Prijateljica se je začudila, potem pa vprašala: "Ali si morda tudi sam šiva obleke?"

"Pepa," je rekla gospodinja, "kaj pa to pomeni? Ti čitaš roman, otrok pa kriči!"

"Oh, saj me res nič ne moti, gospa!" je odgovorila služkinja.

"Natakar, prinesite mi takoj porcijo cmokov!"

"Z veseljem, gospod!"

"Ne z veseljem, ampak z zelijem!"

ARMADA V CAPAH ČAKA SOVRAŽNIKA V ADDIS ABABI.

(Dalje iz 1. str.)

da se ustavi Italijane. Med Addis Ababo in Hararjem obstoji še vedno telefonska zveza in vlada pričakuje, da se bo Ras Nassibu s svojo vojsko ustavil ob reki Erroa ter ustavil italijansko prodiranje.

Veliki zaboji gotovine, ki je iast abesinskih bank, so bili z današnjim vlakom poslani proti obali v Djibouti. Banke so bile odprte, toda niso menjale denarnih nakaznic, v angleški valuti.

Župan je včeraj začel v naglici organizirati armado iz služinčadi in prostovoljcev, ki naj bi branila mesto. Vršila se je navdušena demonstracija, tekoni, katere so tudi ženske prisegale, da se bodo borile s svojimi možmi. Med prostovoljce se je razdelilo stare puške, in sklenilo se je rabiti tudi stari top iz medenine, katerega so Abesinci zaplenili Italijanom leta 1896, ko so jih porazili pri Aduvi.

ZENEVA, 20. aprila. — Italija je danes zahtevala popolno kontrolo nad Abesinijo kot ceno za premirje. Abesinija na drugi strani pa zahteva, da Liga narodov takoj začne izvajati vojaške sankcije proti Italiji.

dva meseca pred starimi in tudi na povratku jih ne vleče vzgled starih, saj se v splošnem selijo ločeno od njih in se vračajo nekoliko tednov pozneje. Takrat pa tudi še ni toplo in mnogo hrane. Znanost si pomaga z domnevami, in ena med temi je ta, da imajo ptice selivke v sebi nagon, ki so si ga pridobile z izkušnjami pred tisočletji, da postaja iskanje hrane težavnejše, ko se pričnejo dnevi odločno krajšati. Tako je bilo vsaj pred tisočletji, ko so vladale v Evropi in drugod drugačne razmere nego danes. Danes pa imajo v sebi na potovanje, ne glede na to, da so razmere danes drugačne. Preko noči jih zagrabijo in odžene. Dogaja se da zaide potujoča ptičja jata v vihar in nadlogo, ki jo požene nazaj. Več dni mine, preden se vreme popravi in bi bil polet spet mogoč. Toda ptice potem ne odletijo več, nagon, ki jih je poprej dvignil se ne oglašja več, ritem njihovega življenja je prekorajčil to fazo. Kmalu nastane mraz in pomanjkanje. Tedaj se prične velika tragedija, iz katere si ptice ne znajo pomagati.

Zanimive številke

Kakšnih 95 odstotkov zemeljskega prebivalstva živi severno od ravnika.

Čeprav tehta moški povprečno samo 13 odstotkov več nego ženska, je njegovo srce povprečno 22 odstotkov težje od ženskega.

Peščeni viharji v puščavi Gobi so lahko tako silni, da prenašajo peščena zrna skozi vso Kitajsko in še na ladje, ki so 800 km oddaljene od obale.

Kunčje kože so sirovina za 86 različnih vrst krzna. Sem spada pred vsem tudi "francoska soboljevina." Ovčjih kož je 58 vrst, ena med njimi se imenuje "islandska lisica." Kože dajejo 14 vrst krzna, najimnitnejše med njimi je "kitajski medved."

V Indiji uporabljajo danes 17 različnih vrst koledarja, ki so si za cele dneve narazne. Razlikujejo se pa tudi po letnicah. Do čim štejejo nekateri l. 1936, datirajo drugi svoja pisma že z letnico 1937.

Predlansko leto se je v Veliki Britaniji smrtno ponesrečilo 92 oseb, ki so padle s postelje.

V Koreji so prijeli tolpo žeparjev, ki je štela 116 članov. Delovala je tudi v Mandžuriji. V tej državi je lansko leto uplenila denarja za 5 milijonov dinarjev.

17-leten dijak v Altonu v Illinoisu meri že 2 m in pol v višino in rase neprestano.

V Veliki Britaniji pokadijo letno nič manj nego 65 milijard cigaret. To pomeni, da pokadi četvorica odraslih Britov vsak dan 30 cigaret.

Za časa cesarja Kublaj-kana so imeli Mongoli tako velike vaze, da jih je moralo vleči po 22 volov. Razdalja med kolesi teh ogromnih vozil, ki so imela podobo želv, je znašala 7 m.

Pri 64 stopinjah C skozi puščavo

Fantastičen pohod italijanske vojske na Sardo

Po fantastičnem pohodu, v katerem so italijanske čete prehodile nad 350 km pota, je bila razvita na abesinski trdnjavi Sardo italijanska zastava. Sardo je bil sedež sultana v Aussu. Ta pohod je pač brez primer v zgodovini kolonialnih vojn. Vojniki so morali korakati pri temperaturi 64 stopinj skozi pokrajino, kjer ni niti kapljice vode.

Vojsko je spremljalo na tej poti 25 letal, ki so sproti metala na zemljo okrepčila. Aeroplani so tudi pristajali, čeprav pokriva to pokrajino vulkanske kamenje. Večkrat so skušale abesinske tolpe vznemirjati italijanske oddelke, toda vselej so bile odbite. Pri tem so vojaštvo podpirala tudi letala.

Po 550 km marša so vojniki dospeli v rodovito ozemlje, kjer jih je muslimansko prebivalstvo z veseljem sprejelo. Trdnjava Sardo je važna posebno zaradi tega, ker se v nji stekajo važne karavanske ceste, ki držijo z abesinske visoke ravnice proti morju. Ta pokrajina, ki leži med 11. in 12. stopnjo širine med Desijem in Francosko Somalijo, je zelo rodovitna, bogata na divjačini ter prikladna za bombažne nasade in za gojitev raznih pridelkov, ki uspevajo v tropskih deželah.

SPET SIGNALI Z "MARSA"

Kakor poročajo iz Tokija, se bavijo japonski astronomi in učenjaki že leto dni s skrivnostnimi zračnimi motnjami, ki jih beleži cela vrsta tamkajšnjih radijskih postaj v rednih presledkih po 24 ur. Ker se te motnje javljajo na uro točno, je vznikla v glavah japonskih učenjakov domneva, da gre morda za znake s kakšne druge premičnice, morda z Marsa. Naslednjo ponovitev teh znakov pričakujejo med 3. in 4. aprilom in se pripravljajo z vseni pripomočki, da bi končno dognali njih izvor.

ZARJAVELI ŽEBLJI

Popolnoma krivo je precej razširjeno nazoranje, da utegnejo rja, zeleni volj, tekoče žveplo z vžigalice i. t. d. povzročiti zastrupitev krvi, če pridejo v male kožne ranice. Ni rja na žeblju, s katerim smo se ranili, ki povzroči zastrupitev, temveč so vzrok bakterije, ki se vedno drže zamažanih žebeljev in pridejo v kri. Žveplo, ki kaplja z vžigalice, povzroča popolnoma nedolžne rane, toda če se te umažejo, jim lahko sledi zastrupitev.

(Dalje iz 1. kolone)

je pripadlo Nemčiji. Že prej je Nemčija ustavila vsako plačevanje vojne odškodnine.

Od vseh določb versajske mirovne pogodbe je ostal torej le porenski pas, v katerem naj bi ne bilo nobene vojske. Ko ga je zdaj nemška vojska kratkoma zasedla, je izbruhnil zadnji evropski konflikt.—D. P.

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Komu naj zaupa svoje ime-
tje? Kdo je bil zanesljiv? Na-
posled se je zdelo, da se je od-
ločil. On reče:
— Mislim, da bo še najboljši,
da izročite vse redovnicam v Mo-
skvi. Vam-li je znan moskovski
samostan Legrin? —
— Toda ko izročim kaseto re-
dovnicam, Visokost, — reče Le-
grin in se lakovo smehlja, — kaj
ukazujete, da potem storim? Ali
se naj vrnem v Orenburg? —
— To nikakor ne! — vzklik-
ne Daškov. — Ostanite v samo-
stanu, dokler se jaz ne vrnem.
— Ako pa se odtod ne vrnem,
potem vedite, da sem tukaj po-
ginil. —
— Ima-li vaša visokost še
kake ukaze? — vpraša Fran-
coz. Ali se lahko takoj odpra-
vim na pot? —
— Ukaze? — razmisli Daš-
kov. — Čakajte, — da, vpraša-
ti sem vas še hotel: moji kmet-
tje so najbrž tudi pobegnili pred
Pugačevim in se najbrž nahaja-
jo v trdnjavi. Nobenega od
njih ne bi hotel izgubiti. Vsaki
od njih mi služi lepe denarje! —
— Kmetje so vsi pobegnili
pred Pugačevim. Vsi so se javi-
li pri meni. Samo iz ene vasi so
izostali. —
— Katera vas je to? — vpra-
ša Daškov.
— To so kmetje na vašem
malem posestvu v Uralni. —
— Teh še ni! — jezno zakri-
či Daškov. — Mar so ti ljudje
ponoreli? Ah, teh ne bomo več
videli! Ti so izgubljeni! —
— To bi bila velika nesreča,
— reče intendant, čudno se
smehljaje. — Med njimi se baš
nahajajo vaši najvažnejši in
najdragocenejši kmetje! —
— Kateri so to? —
— Najprej je stari lovec Per-
kins, oni Anglež, ki je pobegnil
iz Sibirijske po petletni ječi. Si-
gurno je on najboljši strelec v
Rusiji.
— On je tam? — vpraša
Daškov. — A razen njega? —
— Potem oni čudni človek, za
katerega ne vemo, odkod je in
kaj je. —
— Ah, vi mislite gluhomema-
ga Kolo? —
— To ime smo mu dali, toda
mi ne vemo, kako se pravzaprav
imenuje, — odvrne Francoz. —
To je oni, ki smo ga isto tako

nekega dne našli v hribih v ka-
zenskem oddelku. Najbrž je tu-
di on pobegnil od transporta v
Sibirijo. —
— Je-li to vse? — vpraša
knez.
— Razen tega se tam še na-
haja kmetica, visokost! — reče
Legrin.
— Kmetica? Katera, katera?
— Kmetica Olga, — odvrne
intendant.
Daškov jezno zakriči.
— Ona je bila v Uralni? Da,
da, prav imate. — Jutri sem na-
meraval iti tja, da jo ukrotim v
svojem naročju, a sedaj! —
— Visokost, bojim se, da te
kmetice ne boste več videli ži-
ve! — Pugačev se ravno tako
razume v takih rečeh! —
Daškov poskoči in vzkrikne:
— Ona mu ne bo prišla v ro-
ke, — ne, to se ne bo zgodilo!
Olga je moja in samo moja! —
Ha, Legrin, najti moramo na-
čin, da jo spravimo sem! — O
tem morava razmisliti: kako
naj to storimo!
— Intendant zmaje z rameni.
— Mogoče Uralna še ni v ro-
kah upornikov, — reče Daškov.
— Mogoče bi jih še mogli reši-
ti! Perkins jo bo na vsak način
varoval! —
Nekdo potrka na vrata.
— Poglejte, kdo je, — reče
Daškov. — Za vrata, da člo-
vek nikoli nima miru! —
Legrin gre k vratom. Odpre
jih, toda preplašen se opoteče
nazaj.
Na pragu je stal mladenič,
izredno lepega obraza, toda bled
in žalosten.
V roki je držal pismo, ki ga
dvigne, želeč ga izročiti.
Daškov vzame pismo in po-
zove mladeniča, da stopi bližje.
Ta stopi preko praga kakor
človek, ki je prehodil dolgo in
težko pot. Prišedši pred kneza
se zgrudi na kolena.
— Kaj pomeni to? — vpraša
Daškov in se silno čudi.
— Kaj pomeni ta komedija?
Nimam časa, da čitam to pi-
smo! —
— Čitali ga boste! — reče
Legrin.
— Od koga je — vpraša Daš-
kov.
— Ne vem, visokost, — od-
vrne Legrin. Vsaj popolnoma
ločno ne vem. Na vsak način pa

prihaja to pismo iz Uralne.
— Toda kdo je ta človek, ki
tu kleči? —
Intendant pokaže na mlade-
niča, rekoč:
— To je gluhomemi Kola iz U-
ralne.
40. POGLAVJE
Trije kmetje
Onega jutra, ko je preplaše-
no mesto Orenburg zvedelo, da
se bliža upornik Pugačev, je le-
žalo malo posestvo Uralna z
dvorcem v tihem jesenskem
gozdu.
Bil je to izredno lep mal dvo-
rec in človek si ne more pred-
staviti lepše okolice.
Na vrtu sta se onega jutra
nahajale dve osebi, ki ste mar-
ljivo delali. Bil je to lep mlade-
nič in prekrasna žena.
Oba sta bila siromašno oble-
čena. Bila sta Kola in Olga.
Olga postavi na tla posodo z
vodo, približa se Koli in se ga
dotakne na ramenu.
Kola se zdrzne, dvigne se z
zemlje, kjer je delal in vprašaje
pogleda svojo sotrpinjo.
Ona pogleda v daljavo in
skomigne z rameni, kakor da ho-
če povedati, kako se čudi, da
nekdo, ki ga pričakuje, še ve-
dno ne pride.
Toda v tem trenutku odjekne
strel iz puške.
— Perkins prihaja! — zakli-
če Olga. — Ah, naposled, napo-
sled! Še nikoli nisem tako željno
pričakovala njegovega prihoda
kakor danes. Bojim se Pugače-
va! —
Ona je govorila sama s seboj,
ker je vedela, da je gluhomemi
mladenič ne more razumeti. To-
da tudi ta je, kakor se je zdelo,
mislil nč nevarnost, ki jim pre-
ti, ker je potegnil iz žepa nož.
Pokazal v daljavo in se postavil
pred njo, kakor da hoče reči:
— Branil te bom, četudi izgu-
bim svoje življenje! —
Zdajci odjekne drugi strel. —
Nato zavlađa v gozdu tišina.
Olga pritisne roke na prsa in
vzklikne:
— To ni streljal Perkins! —
Moj Bog, če se mu je zgodila
kaka nesreča. Ha, evo ga. — On
leti k nam! — Maha z rokami!
— Kaj pomeni to? — Moj Bog,
najbrž je že Pugačev v naši bli-
žini!
Dvorcu se je naglo bližal ne-
ki človek.
Prišedši do hiše, zakliče:

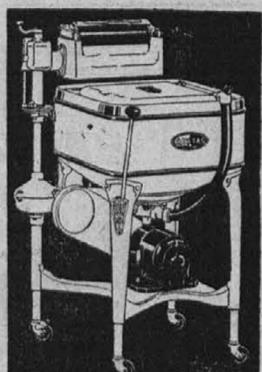
“V hišo! — Hitro v hišo! —
Pri vragu, to je bila dogodovšči-
na. — Pojdita notri, vama bom
že povedal!
On prime Olgo za roko in jo
popelje v dvorec.
— Kaj se je zgodilo? ga vpra-
ša Olga, ko so dospeli v sobo.
Še nikoli se niste vrnili iz go-
zda tako razburjeni! — Sliša-
la sem dva strela, od katerih e-
den ni bil iz vaše puške!
— Slutim nekaj strašnega,
pa vas prosim, da mi rečete res-
nico! —
Stari lovec jo žalostno pogle-
da.
— Dobro ste slišali, Olga —
odvrne Perkins. — Jaz sem
streljal samo dvakrat. —
Toda kdo je izstrelil tretji
strel? — vpraša Olga.
— Eden, ki ne bo več mogel
povedati, da je streljal! —
— Hočete-li s tem reči, da ste
ubili človeka? —
— Ubil sem nekega brada-
tega kozaka, ki me je preganjal
na svojem konju! — pravi Per-
kins. — Baš sem ubil dve divje
kokoši. Ko sem klečal na zemlji,
mi zabrenči mimo ušesa neka
dolga ostra stvar. Bilo je kopje,
ki ga je nekdo vrgel na mene.
— Z bliskovito naglico se o-
brnem in opazim približno sto
korakov od mene kozaka na
konju. Takoj sem vedel, da pri-
pada Pugačevi tolpi. Nesreča je
bile, da nisem imel nabite puške,
ker sem že prej izstrelil obe
krogli. Rešitev mi je bila torej
samo v begu. Pograbilim svoj
plen in puško, pa se spustim v
dir! —
— Kozak se požene za menoj
in ponovno vrže na mene kop-
je, ki pa se je zabolilo v drevo
poleg mene. Medtem sem jaz
zopet nabil svojo puško, sprožim
in moj kozak se zgrudi s konja.
Ko sem se mu približal, je bil že
mrtev. Moja krogla ga je zade-
la naravnost v srce. —
— Perkins, mislite li zares,
da smo izgubljeni? — ga vpra-
ša Olga.
— Ne vem. Vem samo eno,
da se bomo kmalu spoznali s Pu-
gačevom in z njegovo tolpo.
Gluhomemi Kola je stal v so-
bi, kakor da se njega ta nevar-
nost prav nič ne tiče. Perkins
stopi k njemu in ga pokliče k
mizi.
Nato vzame kredo in zapiše z
velikimi črkami:

— Povej mi kaj misliš Kola? —
deliti našo usodo. Čakali bomo
torej na Pugačeva! —
Olga mu ginjena ponudi obe
svoji roki.
— Tudi jaz sem kmet starega
kneza, — reče Perkins. — toda
sem mož, pa me zato njegovo
mučenje ni tako hudo zadelo ka-
kor vas. Toda mar mislite, da ga
imam zato rad, tega starega
norca? —
— Jaz ga sovražim, — reče
Perkins. — Sovražim ga tem-
bolj, odkar sem videl, kako vas
muči.
Če bi se bil obrnil, bi bil opa-
zil, kako se je v očeh gluhome-
nega Kola zasvetilo. Zdelo se je,
kakor da bi Kola razumel te be-
sede.
— Sedaj gre za to, da se v
naši mali trdnjavi čim bolje ut-
rdimo!
— Ni nam treba misliti, da
nas kozaki ne bodo opazili. Za-
tega delj bomo zadelali vsa vrata.
He, — Kola, prijatelj po-
stavila bova pohištvo pred vrata.
Na dvorišču se nahaja mnogo
posekanih dreves. —
Čez pol ure je bilo vse v re-
du. Pred vrata so naložili oma-
re, mize, postelje i t. d. Lovec
je zadelal vrata, in okna in pu-
stil samo male odprtine za pu-
ške.
— A kaj je s hrano? — vpra-
ša on Olgo.
— Mislim, da je imamo za ne-
kaj dni, — odvrne ona.
— Potem se nam ni treba
torej bati, — reče lovec.
Olga odide v kuhinjo, da pri-
pravi kosilo in čez malo časa so
sedeli vsi trije za mizo.
Olga je pojedla samo nekoliko
grizljajev, a tudi Kola ni imel te-
ka.
Od časa do časa je pogledal
s svojimi žalostnimi očmi Olgo.
Po obedu si prižge Perkins
svojo pipo. Začel je pripovedo-
vati o svojih lovskih doživljajih.
Naenkrat umolkne.
Strašno tuljenje in kričanje
prekine tišino, ki je do sedaj
vladala v dolini Urala.
Perkinsu zastane beseda v gru-
lu. Olga plane prestrašena.
Stari lovec izprazni svojo pi-
po in reče z neko svečanostjo:
— Tukaj so! — Pugačev in
njegova tolpa so opazili našo hi-
šo! —
(Dalje prthodnjič)

Zamenjajte vaše hranilne knj-
žice za pohištvo, električne
washers in ledenice
KRICHMAN & PERUSEK
FURNITURE CO.
15428 Waterloo Road
Odpriro zvečer

NAZNANILO in ZAHVALA
Globoko užalosteni in potrtega sreca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da nas je za vedno zapustil naš dobi blagi soprog in oče
John Perušek
Zatisnil je svoje trudne oči 24. marca ob 11. uri zvečer. Pogreb se je vršil 28. marca iz hiše žalosti v cerkev Marije Vnebovzette ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo izročili njegovo truplo materi zemlji.
V dolžnost si štejemo, da se tem potom zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence k njegovi krsti. Ta dokaz vašega prijateljstva nam je v veliko tolažbo. Zahvalimo se sledečim: Mrs. Johanna Skufca, družina Erzen, družina Ožbolt iz Barberton, Ohio, družina Frank Poje, družina George Poje, družina Vinko Poje, družina Valentin Poje, Mr. in Mrs. Matt Lekan, društvo "Naprej", št. 5, S. N. P. J., samostojno društvo "Slovenija", društvo "Waterloo Grove", št. 110, W. C., direktorij S. D. D., Glass Machine Dept., Pitney Glass Division G. E. Employees, Management Pitney Glass Works, Klub Zavednih Sosedov, Mr. in Mrs. Paul Markič, družina Ogrinc iz Neff Rd., Mr. in Mrs. Edward Skodlar, Mr. Michael Telich, družina Tolar, Mr. in Mrs. Sajovec, Mr. Frank Jelerčič, Mr. Anton Mlakar, Mrs. Frances Ubič, Mr. in Mrs. J. Karlinger, Jr., Hermine and Fred Zupančič, Mr. in Mrs. Sadar, Mr. Anton Bolko sosedom, Mr. in Mrs. J. Metlika.
Dalje srčna hvala vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duše pokojnika. Darovali so: Mr. in Mrs. Jack Poje, Mr. in Mrs. Tekavčič, Mr. in Mrs. F. Zivoder, Jr., Mr. in Mrs. Kochar, Mr. in Mrs. J. J. Stark, Mr. Louis Kolenc, Mr. Jack Troha, Mr. in Mrs. J. Turk, družina Strumbel, družina Poje iz E. 185 St., Mr. Frank Kadunc, Mr. Anton Stražičar, Mr. in Mrs. Laeh, družina Može, Mrs. Frank Cernelich, Mr. in Mrs. J. Mirti, Mr. in Mrs. Pevec, Mr. David Wrethko, Mr. Val. Grill, Mr. in Mrs. Golob, Mr. Rudolf Kumel, Mr. Chas. Karlinger in družina, Mrs. Betty Jerančič, Mr. in Mrs. Joseph Burja, družina Math Koren, družina Globočnik, Mr. Frank Rupert, Mrs. Vuga, Mr. in Mrs. Lipovec, Mr. Joseph Petelin, Mrs. Anna Skolar, družina Morell, Mr. in Mrs. Al. Brusa, Mr. J. Velikonja, Mrs. Mary Vidmar, Mrs. Ana Somrak, Mr. John Russ, družina Dolšak, Mr. Frank Markič, Mr. in Mrs. A. Gubanc, družina Ogrinc iz Neff Rd., Mr. in Mrs. Tekavčič, Jr., Mr. in Mrs. Sader, Mr. in Mrs. Arko, družina Zernich, Mr. in Mrs. J. K. Williams, Mrs. Stupica, Mr. John Veber, Mr. Frank Zadell, Jr., družina Lukezich, iz Barberton, Ohio, družina J. Pirnat, Mr. Srečko Erzen, družina Vidmar iz East 169 St.
Dalje hvala vsem ki so dali avtomobile brezplačno v postlugo. Hvala pogrebem - sobratom od društev, ki so nosili krsto ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji zemeljski poti.
Hvala tudi pogrebniemu zavodu August F. Svetek, za vzorno urejen pogreb, ter za vsestransko najboljšo postlugo.
Ti dragi, nepozabni soprog in oče počivaj v miru in rahla naj Ti bo ameriška zemlja. Spominjali se Te bomo z ljubeznijo v sreč, dokler se ne snidemo enkrat tam, kjer ni ne solz in ne trpljenja.
Žalujoči ostali:
MARY, soproga;
Vincent, Fred, Leo, William, John, Ludvig, in Frank, sinovi;
Mary, omožena Strazisar, Mildred, omožena Marold, hčere ter zetj, brat in dve sestri v stari domovini.

ZAHTEVA ZA MAYTAG

NAJVEČJA
V
LETIH

En vzrok, da toli-
ko gospodinj kupuje Maytag je, ker Maytag
prihrani čas, prihrani obleko, in prihrani na
ceni pranja. Milijone domov sedaj pere s to
hitro, varno in ceneno metodo. Maytag je
dobil svetovno prvenstvo s kvaliteto postrež-
be, ki jo da. Njen oglatni, aluminijast če-
ber vli iz enega kosa s pripravnim pokrovom
na tečajih; Gyrtator pralna sila, izdelana
po Maytag, valjčki za odtok vode s samo-
bračujočim odtokom, so glavne izboljšave v
zgodovini pranja.

Imate lahko Maytag na lahka odplačila.
Model 110 Maytag samo **\$69.50**

KREMZAR FURNITURE
ENDicott 2252 6806 ST. CLAIR AVE.
ODPRTO OB VEČERIH DO 9. URE

FRIGIDAIRE

Ohrani živež bolj varno, boljše in dalj!

HERE IS THE VISIBLE PROOF
DANGER ZONE
FOOD-SAFETY INDICATOR

VARNOSTNI KAZALEC ZA ŽIVEŽ

Vdelan v ledenico
* V Frigidaire imate varnostni kazalec za živež v sredini predala, kar je popolni dokaz, da tudi v najhujši vročini sijajni Meter Miser obdrži varnostno hladnoto—pod 50 stopinj in več kot 32 stopinj. Vaše jamstvo, da Frigidaire obdrži živež bolj varno, boljše in več dni!

NOVE CENE OD **\$129.50**

Kupna cena vključuje \$5 za 5-letno zaščito

Vprašajte za dokaze!

Kremzar Furniture

6806 ST. CLAIR AVE. — ENDicott 2252
John Susnik, John Cesnik, Edward Stern, Rudolph Ujech, Walter Warner